

ВІТВИЦЬКА А.І.,
магістр природоохоронного факультету
Одеський державний екологічний університет, Одеса
НАГАЄВА С.П.,
к. геогр. н., доц., доцент кафедри екології та охорони довкілля
Одеський державний екологічний університет, Одеса

ОЦІНКА АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Туризм є одним з видів діяльності людини, який може впливати на стан довкілля і, в свою чергу, потребує певної якості природного середовища.

Івано-Франківська область має високий природно-рекреаційний потенціал для розвитку екологічно-орієнтованих видів рекреаційно-туристичної діяльності. Тому для аналізу перспектив розбудови рекреаційно-туристичної галузі області необхідне еколого-туристичне районування території області, яке враховувало б як рівень антропогенного навантаження, так наявність рекреаційних ресурсів і дозволило планувати розвиток територіально-виробничих комплексів, пов'язаних з розвитком туристичної галузі.

Внаслідок нерівномірності сільськогосподарського, промислового, і рекреаційного освоєння Івано-Франківська область має антропогенне навантаження. Наслідками антропогенного впливу є забруднення атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів, деградація флори і фауни, що може привести до погіршення якості рекреаційно-туристичних ресурсів.

Для оцінки стану довкілля Івано-Франківської області використана методика бального оцінювання О. О. Бейдика:

- 1-5 балів. Фонові райони чисті, без антропогенного навантаження. Треба заходи щодо підтримки сучасного стану довкілля.

- 5,1-10 балів. Трохи забруднені райони з мінімальним антропогенним навантаженням на екосистеми. Потрібні заходи щодо впорядкування окремих напрямів господарської і рекреаційної діяльності.

- 10,1-15 балів. Слабкозабруднені райони з постійним сільськогосподарським і рекреаційним навантаженням, постійним забрудненням.

- 15,1-20 балів. Середньозабруднені райони зі всіма видами антропогенного навантаження. Постійне забруднення викидами.

- Більше 20 балів. Сильнозабруднені райони з великим антропогенним навантаженням і забрудненнями, що перевищують ГДК, ГДС. Передкризовий стан довкілля.

Навантаження кожного осередку складалося з наступних показників:

– щільність викидів (т на 1 км².) забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних та пересувних джерел по містах і районах області;

– обсяг забруднюючих речовин, що скидаються в річки, т / рік;

– кількість відходів, т;

– щільність населення.

Для оцінки використовувалися показники забруднення складових довкілля за 2021 рік для 6 районів Івано-Франківської області: [Верховинського](#), [Івано-Франківського](#), [Калуського](#), [Коломийського](#), [Косівського](#), [Надвірнянського](#).

Виконана бальна оцінка екологічних показників, що впливають на розвиток рекреаційно- туристичної діяльності в Івано-Франківській області показала:

- Верховинський район має найменшу кількість балів(5б.) відноситься до фонових чистих районів, без антропогенного навантаження.
- Косівський (8балів), Коломийський (10балів), Надвірнянський (10балів) райони відносяться до трохи забруднених районів з мінімальним антропогенним навантаженням на екосистеми. Потрібні заходи щодо впорядкування окремих напрямів господарської і рекреаційної діяльності.
- Коломийський район має 13 балів відноситься до слабкозабруднених районів з постійним антропогенним навантаженням.
- Івано-Франківський район має 17 балів відноситься до середньозабруднених районів зі всіма видами антропогенного навантаження. Постійне забруднення викидами.